

Sadržaj

- Što se tiče sadržaja, cilj ove radionice jeste da se pokažu sve one stvari na koje bi student trebao, i u nekom trenutku morao da obrati pažnju tokom školovanja. Ova radionica treba da pokaže da fokus ne treba biti isključivo na ocenama, već da treba gledati malo širu sliku, i da zapravo postoji dosta segmenata na kojima treba raditi i u koje treba ulagati, koje kasnije mogu doneti uspeh na duge staze. U suštini, ocene na fakultetu nisu jedini faktor koji određuje uspeh u karijeri, već se poslodavci često fokusiraju na praktična znanja, veštine i iskustva koja kandidat poseduje, međutim, dobre ocene mogu biti važne kao indikator uspeha u učenju i posvećenosti. Na ovoj radionici ćemo pričati o temama kao što su: organizacija vremena, engleski jezik, master, spremanje prakse, traženje prakse, takmičenja, studentske organizacije, ChatGPT i učenje sa strane. Za svaku od ovih stvari ću pričati šta sve postoji, koji su izvori, kako koristiti, prosto neke elementarne stvari koje sam ja sakupio kroz lično iskustvo i iskustva drugih ljudi i razna istraživanja. Ako neko ima nešto da doda vezano za neku temu, slobodno nek se uključi i nek podeli, svi smo ovde u procesu učenja i otkrivanja novih stvari, pa i ja vama koji držim ovu radionicu. Ako u bilo kom trenutku imate pitanje, slobodno me prekinite, pa ću ja probati da vam odgovorim ako znam odgovor.

Organizacija vremena

- E sad da bi uopšte mogli da primenimo sve stvari o kojima ćemo pričati kod sebe, prvo ćemo govoriti malo o organizaciji vremena. Organizacija je izuzetno važna tokom studija kako bi postigli sve što smo naumili. Dobar raspored vremena omogućava nam da postignemo dobar prosek, pripremamo se za posao, učimo jezike, održavamo zdrave navike poput treninga i druženja, kao i da imamo vreme za druge aktivnosti u kojima uživamo. Dobra organizacija je ključna odlika svakog uspešnog čoveka, jer im omogućava da efikasno upravljaju resursom kakvo je vreme i postižu ciljeve. Stoga je važno da se fokusiramo na organizaciju i razvijemo dobre navike, tako što ćemo ih istovremeno menjati lošim navikama koja nam samo oduzimaju vreme i nikuda nas ne vode. Planiranje vremena osim što nam omogućava bolje iskorišćenje vremena i efikasnije obavljanje zadataka, takođe je i psihički lakše da se pripremimo na sve što nas čeka, jer kada imamo jasan plan, to daje osećaj kontrole i smanjuje stres koji može nastati zbog nepredvidivosti. Planiranje je takođe koristan oblik samorefleksije, jer omogućava da preispitamo svoje prioritete i da razmislimo o tome kako možemo da postignemo svoje ciljeve. Iz mog ličnog iskustva, često mi je planiranje vremena, ukazalo na to koliko zapravo stvari može da se postigne u jednom danu kad se sve stavi na papir iako to možda ne deluje tako, isto tako, često sam i video da za dosta stvari za koje sam mislio da su hitne, zapravo ima dosta vremena, za neke sam shvatio da kada sam video šta sve imam da radim, da prosto nisu prioritetne i bitne pa sam odustao od njih i slično. Pravovremeno organizovanje može dovesti do smanjenja stresa, jer nećete biti u

situaciji da radite stvari u poslednjem trenutku. E sad ćemo pokazati dva pristupa za organizaciju vremena. Prvi je preko PM platformi koje su jednostavne za korišćenje i koje mogu fino poslužiti svrsi. Ovde ću spomenuti dve, koje sam video u svom okruženju da se najviše koriste, postoje naravno i mnoge druge. Ja koristim trello za organizaciju vremena na mesečnom nivou, plan putovanja u toku godine i slično. Svako može koristiti na način na koji smatra da mu najviše odgovara. Sad ću vam pokazati malo kako izgleda alat, šta sve možete uraditi u njemu. Pokazati alat. Što se tiče dnevnih obaveza tu izbegavam korišćenje ovog alata, i tu pribegavam pisanju na papir ili notepadu. Prilikom pravljenja bilo kog softvera koji koriste krajnji korisnici, delovi softvera se prave tako da oni mogu obaviti neku akciju brzo i bez zamaranja. Meni predstavlja umaranje da uđem u gubl, pa u trello, pa u board, pa da kliknem za svaku karticu koja mi predstavlja obavezu, da stavim checkbox nego da u notepadu ukucam, save i to je to. Naravno za neka mesečna, godišnja planiranja, gde su veće obaveze, ima podaktivnosti i slično trello je efikasno rešenje za to. Što se tiče dnevnih obaveza, ja sam pisao stvari na određenim formularima koje vam mogu pokazati. Pokazati formulare. E sad ova organizacija sa vremenom sa strane može biti mač sa dve oštrice. S jedne strane ako odredimo vremenske okvire kad, šta radimo, to vizeulno izgleda dobro i imamo tačan uvid šta sve možemo tog dana uraditi sa strane. Međutim, evo šta se na primer kod mene dešavalo. Sigurno se svima desilo bar jednom, da isplanirate silne stvari u toku dana, i ne postignete sve. Pošto sam ja imao jedan period gde sam baš ono lagao sebe da mogu sve da postignem, a ono nisam znao gde bijem. Ne završim jednu obavezu do perioda dana kad kažem, stvara mi se pritisak od toga, to povlači da se ostale obaveze pomeraju, neke se na kraju ne odrade, i na kraju dana ne budem zadovoljan. Od toga da isplaniram lepo dan vremenski kad šta radim, šta se desi, zapravo budem kontraproduktivan, imam stres i nezadovoljstvo. Ne slažem se ni da dan treba organizovati baš po pukom osećaju jer tu se onda gubi smisao organizacije, ali recimo da glavno rešenje je zapravo raditi na tome da budemo realni, da skontamo koliko možemo u toku dana uraditi. Postoje inače priče da kad stvari zapisujemo na papir umesto u digitalnom obliku, da je tad bolja organizacija, u smislu da ih bolje pamtimo, imamo ih na vidnom mestu kao podsetnik u toku dana, vizualizujemo ciljeve i bolje se fokusiramo. Nisam bitno osetio razliku, preferiram pisanje u notepad-u, lakše mi je i kad premeštam planove, samo prebaim redosled, na papiru bi žvrljao i slično. Kad se savladaju sve ove neke stvari oko organizacije, shvatićete da bukvalno imate vremena za sve

ChatGPT

- Ova prva rečenica treba da nam ukaže da na AI trenutno ne trebamo gledati kao na zamenu za ljude u određenim poslovima, već kao način za olakšavanje posla u različitim okruženjima. Spomenimo malo odnos AI i naše struke. AI može pomoći programerima u procesu učenja novih programskih jezika i tehnologija, na primer, kroz automatsko generisanje koda i asistiranje u procesu pisanja koda. S druge strane on može imati

uticaj na zapošljavanje programera, s obzirom da automatizacija i robotizacija mogu zameniti neke poslove koji su ranije bili obavljani od strane programera kao što su. U tom smislu, programeri bi mogli da se usmere na razvoj sofisticiranijih aplikacija i sistema koji zahtevaju složenije znanje, veštinu i kreativnost. Iako je ovo moćan alat, koji će se nesumnjivo sve više i više razvijati, postoje određene stvari koje moraju biti rešene ljudskom intuicijom i maštom. Recimo, programeri su sposobni da prilagode svoje kodiranje prema različitim uslovima i okruženjima, kao i da pronađu i reše probleme koje se ne javljaju u tipičnim scenarijima. Takođe, programeri su u stanju da kreiraju softver koji je intuitivan i lako se koristi, što je u velikoj meri zasnovano na ljudskoj kreativnosti i razumevanju ljudskih potreba. Sad ću vam pokazati jedan git repozitorijum gde se nalazi dosta zanimljivih stvari i primena o ChatGPT pa ćemo nešto i isprobati. U slučaju da vam zabode napišite continue. [Pokazati link i isprobati](#). Spomenuo bih još par AI alata koja mogu poslužiti za razne potrebe. [Pokazati link](#).

Učenje sa strane

- Što se tiče učenja sa strane, postoje mnogo korisnih sajtova sa raznim kursevima. Neke od najpoznatijih sajtova su Code_Academy, Coursera, Udemy. Svaki od ovih sajtova nudi razne kurseve od kojih se neki naplaćuju a neki su besplatni, pa to možete istražiti. Ja ću vam sada malo pokazati izgled svakih od njih, i šta još to dodatno nudi što može biti zanimljivo. [Pokazati sajtove](#)
 - Code_Academy – 23\$ mesečno(za dostupnost svega), besplatno dostupni samo neki kursevi, članci i video klipovi. Moguća i pojedinačna kupovina kurseva, projekata itd.
 - Coursera – Pokazati grow with google sertifikate. 39\$ mesečno, za dostupnost skoro svih kurseva(90%), pojedinačni kursevi od nekoliko desetina do nekoliko stotina dolara, sertifikat deljiv na linkedIn-u. Za sve kurseve treba kupiti Coursera Plus Pro
 - Udemy – Nema mogućnost mesečne pretplate koja bi omogućila dostupnost svih kurseva.
- Za sadržaj sa interneta, tj ko voli da čita vesti o tome šta se događa trenutno u svetu tehnologije, postoji jedan sajt koji bi podelio, koji može biti koristan. [Pokazati sajt](#)
- Za literaturu, s obzirom da postoje ljudi koji više vole da uče iz knjige nego sa kurseva, takođe postoji sajt koji se zove PDFdrive, koji pored nekih knjiga iz programiranja sadrži knjige i iz raznih drugih oblasti, pa takođe može fino da posluži i za vežbanje jezika kroz čitanje knjiga. [Pokazati link](#). Pokazao bi i ovu instagram stranicu koja se bavi prevođenjem poznatih stranih knjiga na naš jezik i ima dosta zanimljivih knjiga. [Pokazati stranicu](#).

Studentske organizacije

- Sjajan vid proaktivnosti studenata koju poslodavci definitivno cene. Jer svi vole da vide da neko radi nešto i sa strane osim studiranja na fakultetu. Ovo je jedna sjajna prilika da razvijete praktične i meke veštine, možete dosta toga naučiti od drugih, imate priliku da budete u kontaktu sa raznim kompanijama i naučite nešto novo. Ono što je dobro kod ovakvih organizacija je to što niste uslovljeni ni sa čim, radite koliko vam odgovara i šta vam odgovara. Tako da jedino što treba je dobra volja. Ljude je uglavnom malo teže pokrenuti, ali uz malo samoinicijative sve to može biti lepo iskustvo. Razne naše organizacije imaju razne projekte, radionice, takmičenja, druženja gde možete stvoriti sjajne kontakte, i sve je to dobra prilika za ulaganje u sebe. Ja bih voleo da do kraja ovog semestra organizujemo povezivanje sa drugim GDSC-ovima, u vidu neke zajedničke radionice, projekta, mislim da je odlično imati mrežu ljudi iz iste branše po raznim delovima sveta.

Takmičenja

- Takmičenja su sjajna prilika za timski rad, iskazivanje kreativnosti, istraživanje različitih oblasti i učenje novih tehnologija i jezika. Postoje mnogobrojna takmičenja dostupna za studente, ja sam ovde izvukao neka o kojima ću pričati. Google Solution Challenge je globalno takmičenje koje organizuje Google, a u okviru kojeg studenti razvijaju inovativna rešenja za stvarne izazove u svetu tehnologije i društva. Studenti se takmiče u timovima od 2 do 4 člana, i timovi rešavaju jedan od 17 problema propisanih od UN. Najbolji timovi osvajaju novčane nagrade i priliku da predstave svoje ideje Google-ovim inženjerima i tehničkim liderima. Pored toga, pobednički timovi mogu dobiti priliku da nastave razvoj svojih ideja u okviru Google-ovih programa za startupe . Pokazati kako izgleda proces. Neke od zanimljivih projekata koji su osvojili su: aplikacija za predviđanje vrem nepogoda u poljoprivrednom sektoru, platforma koja koristi AI tehnologiju za praćenje i procenu kvaliteta nastave u osnovnim i srednjim školama, aplikacija koja koristi Machine Learning i Geolocation tehnologiju za pomoć pri evakuaciji u slučaju prirodnih katastrofa itd. Kod nas na fakultetu se često održava 24h Hackathon takmičenje iz ratnih oblasti koje organizuje EESTEC. Takmičenju uglavnom prethodi konferencija koja nas uvodi u samo takmičenje. Na kraju konferencije se dobija i sertifikat. Od oblasti pojavljivale su se Machine Learning, Cybersecurity, Gamification, Robotics, Blockchain itd. Imagine Cup je međunarodno takmičenje u tehnologijama i inovacijama koje organizuje kompanija Microsoft. Studenti koriste svoje znanje i kreativnost kako bi kreirali inovativne tehnološke projekte koje će rešiti stvarne probleme i doprineti društvu. Sastoji se od registracije, polufinala, finala i proglašavanja pobednika koji dobija 100 000 dolara. Neki od ovogodišnjih interesantnih projekata su:

1. kompletan paket koji pacijentima sa tuberkulozom i zdravstvenim radnicima pruža jeftino rešenje za spasavanje života i iskorenjivanje tuberkuloze
2. aplikacija sa veštačkom inteligencijom koja pomaže psihijatru u otkrivanju poremećaja autističnog spektra kod dece pružajući mu empirijske statistike i analize.

Engleski jezik

- Poznavanje engleskog jezika može biti od velike koristi za programere koji žele da napreduje u svojoj karijeri. Jako je bitan ako radimo van Srbije, takođe možemo biti u situaciji da komuniciramo sa inostranim kompanijama, centrima naše kompanije iz drugih zemalja, našim kolegama koji ne pričaju srpski itd. I to su sve situacije kada nam je engleski jezik jedino rešenje za sporazumevanje. Mnoge kompanije u Srbiji prilikom procesa intervjuisanja, jedan deo intervjuja vode na engleskom, ali suštinski na poslu se komunikacija odvija na srpskom osim ako za engleskim nema neka preka potreba. Što se tiče škola stranih jezika u Beogradu izdvojio bih Oxford i BritishCouncil. Dosta njih koje poznajem su završili ove škole, naravno postoje i razne druge škole. Što se tiče Oxfordove škole, postoje razne vrste kurseva engleskog, cena je 20000 do 30000, gde su uračunati časovi i polaganje. Imaju dosta lokacija po Beogradu i mogućnost držanja online časova. Kod BritishCouncil stvari su prilično slične, s tim što se kod njih recimo polaganje za Cambridge-ov test dodatno plaća oko 200 evra, ili IELTS test oko 250 evra. Treba napomenuti da su ovi sertifikati cenjeniji od Oxfordovog i međunarodno priznat i predstavlja merilo poznavanja Engleskog jezika. Postoje i razni alati koji nam mogu pomoći za pisanje na engleskom. Najpoznatiji je grammarly, koji omogućava da kucamo tekst ili uploadujemo dokument, pri čemu nam on rešava gramatiku, spelovanje, pravopis, konciznost. [Pokazati alat](#). Language Tool pruža isto, s tim što su mi neki ljudi rekli da je čak i bolji od grammarly, u smislu brže i daje bolja rešenja.

Master

- Ovde je naveden master na ETF-u koji ima razne oblasti, ali nećemo o tome pričati ovde, cilj je da pokažemo šta postoji pored toga. Ovde bih napomenuo Master 4.0 program koji je zapravo master program FON-a i ETF-a, tako da ako neko želi da dobije priliku za razvoj menadžerskih osobina koje se rade na FON-u ili bi otišao u preduzetnike vode, ovo može biti idealno rešenje. Jedna mana ovoga je što traje 3 semestra. 15 ljudi na budžetu i 20 na samofinansiranju (2000 evra). [Pokazati sajt](#). Što se tiče mastera u inostranstvu, kako postoji beskonačno fakulteta širom Evrope, čitav proces oko mastera se može olakšati uz agenciju za pronalaženje master i ispomoc pri čitavom procesu. Kroz konsultacije sa agencijom možemo pronaći šta nas zanima i šta je to što nam najviše odgovara, a kasnije možemo koristiti njihove druge usluge, za apliciranje, pripremu dokumentacije i slično. Prvi sajt koji ću

spomenuti je Global Study, on pruža besplatne konsultacije od 45 min. [Pokazati sajt](#). Drugi je IntegralEdu koji funkcioniše po istom principu. Cene usluga nisu dostupne na sajtu, jer zavise od dosta faktora, pa samim tim uvid u njih se dobija kroz konsultacije.

Spremanje prakse

- Što se tiče generalno procesa apliciranja za praksu, on varira u zavisnosti od oblasti za koju se prijavljujete, ja ću se ovde dotaći SE najviše. On se sastoji od predaje CV-a, zatim se radi test od par algoritamskih zadataka. Ako se to prođe, onda idu intervjui sa zaposlenima u firmi, gde sledi rešavanje algoritamskih zadataka i eventualno intervju sa HR-om firme. Što se tiče recimo nekih menadžerskih pozicija, na tim intervjuima uglavnom se postavi problem tj neka konkretna situacija koja treba da se obrazloži kako bi se rešila itd. Što se tiče knjiga za spremanje intervjua, prikazana knjiga može odlično doći, u njoj se mogu naći pregled algoritama, pregled različitih vrsta tehničkih intervjua, strategija za pripremu, primeri pitanja, korisni saveti. Ali verovatno glavni sajt za pripremu intervjua je Leetcode, ovde su navedeni još neki poput HackerRank i GFG, ali verovatno sve što će vam trebati za pripremu intervjua ćete naći na LeetCode sajtu. [Prikazati leetcode sajt](#).

Traženje prakse

- Dva sajta za pronalazanje praksi kod nas su HelloWorld i Joberty. Što se tiče samog apliciranja ja nikad nisam aplicirao posredno preko nekog od ta dva sajta, već sam direktno išao na sajt kompanije i tamo odradio čitav proces. Oba ova sajta nude mogućnost da primate obaveštenja na mejl kada izađe nova praksa što može biti korisno. [Prikazati to na HelloWorld i Joberty](#). Takođe i LinkedIn je još jedan način za pronalaženje prakse ili posla. Možemo zapratiti stranice od interesa i pratiti ako objave pozicije, tražiti posao, dobijanje obaveštenja o novim poslovima od interesa, regruteri nas mogu pronaći ako su nam sređeni profili. Što se tiče praksi van zemlje, spomenućemo prakse u većim korporacijama. [Prikazati sajtove za apliciranje](#).